

Кадала Віталій Віталійович

завідувач кафедри цивільного та господарського права Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Ляшенко Марія Олександрівна

здобувач вищої освіти спеціальності 081 «Право» Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Актуальність обраної проблеми лежить в площині проблем, які виникають останнім часом в системі визначення митної вартості транспортних засобів. Відомо, що транспортна галузь потребує більш пильної уваги з боку політиків, які виступають законотворцями, науковців, котрі спроможні подати інноваційні ідеї щодо покращення її діяльності та з боку фахівців, котрі мають певний досвід у впровадженні інноваційних заходів.

На даний час науковці пропонують розуміти понятійну категорію «митна вартість» як сумарне вираження цінового сегменту транспортного засобу з урахуванням обов'язкових платежів. В свою чергу, законодавець звертає увагу на те, що митна вартість транспортного засобу виступає основною величиною, що суттєво впливає на суму надходжень митних платежів до державного бюджету.

Згідно Митного кодексу України (далі – МКУ) гл. 46 ст. 259 митною вартістю товарів (транспортних засобів), які переміщуються через митний кордон України, є їх ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари, обчислена відповідно до положень МКУ [1]. Вважається що визначення митної вартості є однією з найскладніших, відповідальних процедур у митній справі, адже споглядаючи на поняття відповідно до Митного кодексу чітко видно, що сталої ціни чи процентної ставки не має і вона залежить від багатьох факторів.

Актуальність обраної проблеми підкреслюється чисельністю монографічних досліджень, котрі торкаються митної справи з позиції різних аспектів, серед яких пріоритетне місце належить встановленню митної вартості товарів(транспортних засобів). До складу науковців варто віднести П. В. Пашко та ін. [2], В. В.Прокопенко [3], Д. В. Приймаченко [4], В. В.Філатов [5], Д. С. Цаліна [6] та інші. У своїх дослідженнях автори розкривають специфіку митної справи та митного права, проте в межах обраної проблеми.

Слід зазначити, що митна вартість транспортних засобів значною мірою залежить від таких факторів, як: марка, модель, комплектація, об'єм двигуна,

рік випуску, технічний стан (особливо це стосується транспортних засобів, що були у використанні), тощо. При визначенні митної вартості транспортних засобів, які були у використанні, в обов'язковому порядку враховуються такі відомості про автомобіль: загальне значення процента зменшення вартості транспортного засобу залежно від технічних, технологічних характеристик та особливостей оцінки, умов та терміну його експлуатації, обслуговування, зберігання, технічного стану, а також залежно від його комплектності, укомплектованості та процента зменшення (збільшення) вартості транспортного засобу або величини пробігу тощо [7].

Під час контролю правильності визначення митної вартості транспортних засобів, що були у використанні, посадові особи митниці використовують такі джерела цінової інформації:

спеціалізований програмно-інформаційний комплекс ЄАІС ДФС;

періодичні видання – автокаталоги, зокрема «SuperSchwacke»;

Методику товарознавчої експертизи та оцінки дорожніх транспортних засобів, затверджену наказом Міністерства юстиції України та Фонду державного майна України від 24.11.03 №142/5/2092 [8];

висновки про якісні та вартісні характеристики товарів, підготовлені спеціалізованими експертними організаціями, що мають відповідні повноваження згідно із законодавством;

ресурси мережі Інтернет.

Правове регулювання порядку та методів визначення митної вартості товарів, в тому числі транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, встановлені розділом III Митного кодексу України та базуються на положеннях статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі та Угоди про застосування статті VII ГАТТ [9].

Таким чином, зважаючи на вище викладене можна виокремити деякі проблемні питання, що виникають при визначенні митної вартості та контролю правильності визначення митної вартості транспортних засобів: проведення консультацій з органом доходів і зборів, оскільки в нормативно-правових актах, які регулюють митну справу, відсутня форма та зміст таких консультацій. У зв'язку зі зростанням кількості ввезених транспортних засобів, що були у використанні, виникає необхідність у підтвердженні заявленої митної вартості, у тому числі шляхом проведення експертних досліджень та надання висновків щодо оцінки ТЗ, а отже можуть виникати проблемні питання, що стосуються здійснення контролю за правильністю визначення митної вартості транспортних засобів, що були у використанні. Питання ціни аварійного транспортного засобу є дуже важливим при оформленні. Митниці ДФС не є експертами з ціни запчастин, що підлягають заміні в пошкодженому

автомобілі. Тобто, митниці ДФС за основу приймають висновок експерта, який в деяких випадках не є коректним.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України від 21.07.2021 р. № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. С. 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
2. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення і шляхи забезпечення : монографія / [П. В. Пашко та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, засл. діяча науки і техніки України П. В. Пашка. К. : Знання, 2012. 215 с.
3. Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: УМСФ. 2018. 336 с.
4. Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колективна монографія. за заг. ред. Д. В. Приймаченка. Дніпро : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 272 с.
5. Філатов В. В. Імплементация міжнародних норм до митного законодавства України : монографія. Донецьк : ДонУЕП, 2013. 201 с.
6. Цаліна Д. С. Порядок митного оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України: монографія. Харків: Факт, 2010. 176 с.
7. Деякі проблемні питання визначення митної вартості транспортних засобів. URL: <http://ndi-fp.nusta.edu.ua/thesis/716/> (дата звернення: 18.09.2021).
8. Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів : Наказ Міністерства юстиції України від 08.11.2019 р. № 142/5/2092. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1074-03#Text> (дата звернення: 18.09.2021).
9. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947) від 15.04.1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_264#Text (дата звернення: 18.09.2021).